

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

Dette standpunkt kan — så vidt jeg forstår — endnu ikke revideres, idet andre opgaver, navnlig en fuldstændig restaurering af Sønderborg Slot, anses for endnu mere påtrængende.

Jeg takker imidlertid det ærede medlem for hans interesse for denne sag; der er jo her tale om et historisk mindesmærke, hvis sikring for eftertiden alle ansvarlige myndigheder vil betragte som en selvfølge.

Socialministeren (Bundvad): Det ærede medlem hr. Kaj Andresen nævnte i sin ordførertale den store samfundsmæssige betydning, man må tillægge udbygningen af åndssvageforsorgen og børne- og ungdomsforsorgen, og omtalte investeringsbehovet for disse forsorgsgrene. Det ærede medlem ville finde det rimeligt, om finansudvalget blev orienteret om, hvad en ajourført prognose ville vise om de aktuelle behov i de kommende år. Jeg kan hertil sige, at jeg selv er stærkt optaget af de spørgsmål, som det ærede medlem omtalte.

Det er jo rigtigt, som det ærede medlem sagde, at den prognose, som i årene 1956-58 blev udarbejdet af åndssvagekommissionen, og som sluttede med et skønsmæssigt investeringsbehov på ca. 150 mill. kr., ikke længere kan holde. Alene prisudviklingen gør tallene forældede.

Hertil kommer, at prognosen blev udarbejdet af åndssvagekommissionen på grundlag af de tidligere bestyrelsesskøn over de bygningsmæssige behov og havde som en forudsætning, at der i åndssvagekommissionen kun kunne samles flertal for en undervisningspligt højst til det 18. år. Vi har senere fået åndssvagebogen af 1959, der efter folketingets behandling i stedet for undervisningspligt til det 18. år fastsatte undervisnings- og oplæringspligt til det fyldte 21. år. Denne oplæringspligt må vi føle os forpligtet til at give et indhold, således at det tilsigtede formål, størst mulig udnyttelse af de åndssvages evner, opnås.

Bestyrelsen for åndssvageforsorgen har ved hvert forsorgscenter nedsat et planlægningsudvalg, der skal fremkomme med konkrete forslag om forsorgens udbygning inden for centret. Foreløbig har socialministeriet modtaget indstilling om centret omkring Ribe, hvor forsorgen regner med

at en investering på omkring 22 mill. kr. nok bliver nødvendig. For centret omkring Brejninge, hvor de bygningsmæssige forhold til bunds må saneres, må der formentlig regnes med henimod 50 mill. kr. Det er vel nok de centrer, der trænger mest til ændringer af de bestående bygninger, og de forslag, der kommer, må naturligvis nøje gennemgås; men alt i alt vil jeg efter de helt skønsmæssige oversigter, der er indkommet, regne med, at udbygningen af den interne forsorg, iberegnet hvad vi allerede har fået bevilget, vil nå op over 200 mill. kr., medens der efter betænkningen kun var regnet med 130 mill. kr. til dette formål. Det er jo en langtidsplan, og måske skal vi ved sagernes behandling prøve at holde os til, hvad vi kan regne med at gennemføre inden for de første 5-6 år, hvad der vel nok vil bringe de enkelte tal noget ned.

I den eksterne forsorg, eksternatskoler, beskæftigelsesskoler, værksteder o. lign., regner forsorgen nu med en etableringsudgift på ca. 50 mill. kr. Udgifterne til dette formål var i betænkningen anslået til 19 mill. kr., men det udtaltes da samtidig, at det forslag, man kom med, næppe var tilstrækkeligt, og at man dengang ikke kunne overse det behov, der var for børnehaver, for beskæftigelseshjem og for værksteder.

For børneforsorgens vedkommende har direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen for snart 2 år siden udarbejdet et langtidsprogram for investeringerne dels i opdragelsehjem, dels i forebyggende institutioner. Programmet viser, at der inden for denne sektor i de kommende år må regnes med et investeringsbehov på noget over 20 mill. kr. årlig, hvilket er en væsentlig stigning i forhold til de nærmest forudgående års investering. Det anførte tal må tages med et betydeligt forbehold, og vi er da også ved at revidere programmet for tiden. Når resultatet af denne undersøgelse foreligger, vil jeg orientere finansudvalget herom. Den stigning i investeringsbehovet, som utvivlsomt vil vise sig, vil for de forebyggende institutioners vedkommende være begrundet i det meget store pres, der er på institutionerne som følge af stadig stigende beskæftigelse af gifte kvinder i erhvervslivet og den stadig stigende forståelse af børnehavers betydning. For opdragelsehjemmenes vedkommende må man tage